

Preferencje partyjne w październiku, rok po wyborach parlamentarnych

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Udział w ewentualnych wyborach parlamentarnych, gdyby odbywały się one w drugiej dekadzie października, deklaruje 64% ankietowanych, a więc nieco mniej niż miesiąc temu (spadek o 2 punkty procentowe)¹. Tak jak we wrześniu, co siódmy badany (14%) zastanawia się, czy wzięłyby w nich udział, a nieco więcej osób niż przed miesiącem z góry odrzuca możliwość uczestniczenia w głosowaniu (22%, wzrost o 2 punkty).

Chęć udziału w ewentualnych wyborach, mimo że nieznacznie mniejsza niż miesiąc temu, wciąż utrzymuje się na wysokim poziomie, co świadczy o dużym zainteresowaniu obywateli bieżącą sytuacją na scenie politycznej. Warto zauważyć, że poziom deklarowanej frekwencji jest obecnie tylko trochę niższy od tego, jaki rejestrowaliśmy tuż przed ostatnimi wyborami do Sejmu i Senatu. Wówczas, na tydzień przed rzeczywistym głosowaniem, a więc w okresie, kiedy emocje i zaangażowanie polityczne obywateli bywają z reguły największe, zamiar uczestniczenia w wyborach deklarowało 68% ankietowanych.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?	Wskazania respondentów według terminów badań*										
	2016										
	3–10 II	2–9 III	12–19 III	31 III – 7 IV	5–12 V	18–29 V	2–9 VI	30 VI – 7 VII	17–25 VIII	8–15 IX	8–19 X
	w procentach										
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	67	64	62	65	67	58	64	64	60	66	64
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	12	13	16	14	12	16	16	17	16	14	14
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	21	23	22	21	22	26	20	19	24	20	22

* Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (317) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 8–19 października 2016 roku na liczącej 937 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Od czasu zeszłorocznych wyborów parlamentarnych Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem) pozostaje ugrupowaniem mającym wśród Polaków zdecydowanie najwięcej zwolenników. Obecnie, niemal rok po wygranym przez tę formację głosowaniu, zamiar oddania głosu na PiS wyraża 38% zadeklarowanych uczestników wyborów. W porównaniu z wrześniowym pomiarem oznacza to niewielki, utrzymany w granicach błędu pomiaru wzrost notowań rządzącej partii (o 2 punkty procentowe).

Kolejne miejsca w październikowym rankingu zajmują Nowoczesna, mająca 16% zwolenników, oraz Platforma Obywatelska, która zyskała przychylność 15% ankietowanych wybierających się na wybory. W porównaniu z ubiegłym miesiącem poparcie dla PO nieznacznie zmalało (o 2 punkty procentowe), natomiast odsetek zwolenników Nowoczesnej pozostał bez zmian. Najsilniejsze partie opozycyjne nadal dzieli zatem duży dystans od PiS – nawet liczone łącznie mają w tej chwili mniej głosów niż ugrupowanie rządzące.

Czwartym i ostatnim ugrupowaniem, które – gdyby wybory odbywały się już teraz – mogłoby liczyć na zdobycie miejsc w Sejmie, jest ruch Kukiz'15. Drugi miesiąc z rzędu uzyskuje on jednak nieco słabsze od dotychczasowych wyniki. Podobnie jak we wrześniu, na formację tę zamierza głosować 6% potencjalnych uczestników wyborów, a jak wynika z przeprowadzonych analiz, wynik taki nie daje stuprocentowych gwarancji na wprowadzenie swych przedstawicieli do parlamentu (6% deklaracji poparcia, przy poziomie ufności 95%, oznacza, że rzeczywiste poparcie dla ruchu Kukiz'15 wśród ogółu dorosłych Polaków mieści się w przedziale od 4,3% do 8,1%).

Pozostałe ugrupowania lokują się wyraźnie poniżej wymaganego dla partii progu poparcia. Po 4% zwolenników zdobyły w październiku SLD i PSL, przy czym w porównaniu z poprzednim pomiarem obie te partie notują nieznaczny wzrost poparcia (po 1 punkcie procentowym). Na ugrupowanie „Wolność”, które w sondażu występowało pod poprzednią nazwą – KORWIN, zamierza głosować 3% zadeklarowanych wyborców (wzrost o 1 punkt procentowy), natomiast 2% – tyle samo, ile we wrześniu – chciałoby poprzeć w wyborach Partię Razem.

Co dziewiąty z respondentów chcących wziąć udział w wyborach w tej chwili nie wie, na które z ugrupowań oddałby swój głos (11%).

Tabela 2

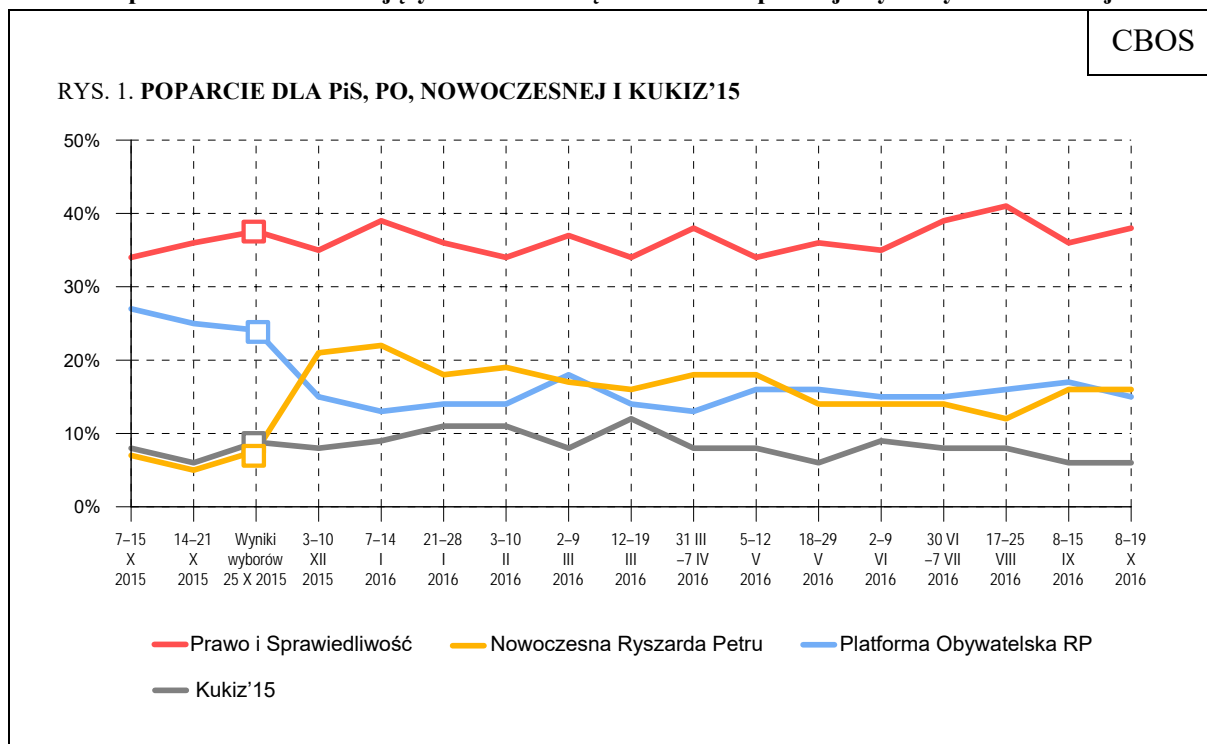
Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach																
	2015				2016												
	7-15 X*	14-21 X*	Wyniki wyborów 25 X	3-10 XII	7-14 I	21-28 I	3-10 II	2-9 III	12-19 III	31 III - 7 IV	5-12 V	18-29 V	2-9 VI	30 VI - 7 VII	17-25 VIII	8-15 IX	8-19 X
	w procentach																
Prawo i Sprawiedliwość	34	36	37,58	35	39	36	34	37	34	38	34	36	35	39	41	36	38
Nowoczesna Ryszarda Petru	7	5	7,60	21	22	18	19	17	16	18	18	14	14	14	12	16	16
Platforma Obywatelska RP	27	25	24,09	15	13	14	14	18	14	13	16	16	15	15	16	17	15
Kukiz'15	8	6	8,81	8	9	11	11	8	12	8	8	6	9	8	8	6	6
Sojusz Lewicy Demokratycznej	6**	6**	7,55**	3	2	3	3	3	4	4	4	4	5	3	3	3	4
Polskie Stronnictwo Ludowe	4	5	5,13	3	2	2	2	3	3	3	4	5	2	3	3	3	4
KORWiN (obecnie: „Wolność”)**	3	4	4,76	3	3	4	3	2	6	2	3	3	3	4	2	2	3
Partia Razem	1	<1	3,62	3	3	2	2	2	2	3	2	3	3	3	3	2	2
Inna odpowiedź	<1	<1	0,87	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	<1
Trudno powiedzieć	9	11		6	5	7	9	8	8	9	10	11	12	9	10	12	11
Odmowa odpowiedzi	1	1		1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	<1	<1
N=	566	757	15 200 671	629	714	622	668	661	621	718	733	537	640	628	618	648	603

* W październiku 2015 pytanie brzmiało: „Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu 25 października?”

** Wyniki dotyczące KKW Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni

*** Zmiana nazwy partii nastąpiła już po rozpoczęciu realizacji badania

Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w potencjalnych wyborach do Sejmu

Ustalony po październikowych wyborach układ sił na naszej scenie politycznej utrzymuje się od końca ubiegłego roku. Także ostatnie tygodnie dzielące kolejne badania nie przyniosły większych zmian w poparciu dla partii politycznych. W październiku, w stosunku do września, jedynymi zauważalnymi zmianami, mieszczącymi się jednak w granicach błędu pomiaru, są minimalny wzrost liczby zwolenników PiS oraz równie nieznaczny spadek odsetka zadeklarowanych wyborców PO.

Pierwszy rok sprawowania władzy przez PiS, mimo wielu kontrowersji, nie przyniósł spadku poparcia dla tej partii wśród Polaków.

Zwolennicy PiS stanowią dziś prawie dwie piąte potencjalnych uczestników wyborów, co oznacza, że po roku rządów poparcie dla rządzącego ugrupowania pozostaje zbliżone do tego, jakiego Polacy udzielili mu przed rokiem w prawdziwym głosowaniu. Uzyskany obecnie wynik 38% deklaracji poparcia, przy poziomie istotności 95%, wskazuje, że rzeczywiste poparcie dla formacji Jarosława Kaczyńskiego wśród ogółu Polaków kształtuje się w granicach od 34,5% do 42,2%. W takim, wyznaczonym przez ostatnie wybory horyzoncie

czasowym można natomiast zauważyć pewne przesunięcia w układzie społecznego poparcia dla ugrupowań opozycyjnych. W porównaniu do wyniku wyborów z października ubiegłego roku, zwolenników wyraźnie zyskała Nowoczesna, natomiast straciła – PO. W porównaniu z wyborczym wynikiem spadła także nieco liczba sympatyków SLD.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		64	14	22	936
Płeć	Mężczyźni	69	11	20	441
	Kobiety	60	16	23	494
Wiek	18–24 lata	58	22	20	71
	25–34	54	15	31	182
	35–44	63	16	20	176
	45–54	62	15	23	141
	55–64	68	15	17	169
	65 lat i więcej	77	6	18	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	59	13	28	371
	Miasto do 19 999	54	18	28	127
	20 000 – 99 999	63	18	20	191
	100 000 – 499 999	78	10	12	149
	500 000 i więcej mieszk.	82	9	9	97
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	59	14	27	185
	Zasadnicze zawodowe	52	16	32	229
	Średnie	67	15	18	287
	Wyższe	78	11	11	235
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	85	9	7	105
	Średni personel, technicy	59	21	20	33
	Pracownicy adm.-biurowi	57	21	22	56
	Pracownicy usług	59	14	26	63
	Robotnicy wykwalifikowani	58	15	28	102
	Robotnicy niewykwalifik.	64	4	32	37
	Rolnicy	59	14	27	51
	Pracujący na własny rach.	67	20	13	46
	Bezrobotni	50	10	40	37
	Emeryci	74	8	18	218
	Renciści	58	14	29	58
	Uczniowie i studenci	61	29	10	39
	Gospodynie domowe i inni	49	23	28	91
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	69	16	16	119
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	64	21	16	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	66	11	23	242
	prywatnym gosp. rolnym	57	15	28	53
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	51	15	34	103
	Od 650 zł do 999 zł	60	14	25	142
	Od 1000 zł do 1399 zł	64	16	21	175
	Od 1400 zł do 1999 zł	71	15	14	139
	2000 zł i więcej	82	8	10	146
Ocena własnych war. mater.	Złe	59	11	29	83
	Średnie	62	15	23	367
	Dobre	67	13	19	485
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	83	7	10	60
	Raz w tygodniu	66	14	20	438
	1–2 razy w miesiącu	65	15	19	146
	Kilka razy w roku	56	14	30	199
	W ogóle nie uczestniczy	64	14	22	77
Poglądy polityczne	Lewica	76	11	14	136
	Centrum	62	12	26	248
	Prawica	83	9	8	287
	Trudno powiedzieć	41	22	37	256

Tabela 2

		Na kandydata której partii / inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?											Liczba osób
		Prawo i Sprawiedliwość (PiS) (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Partia Razem	KORWiN	Polskie Stronictwo Ludowe (PSL)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Kukiz'15	Nowoczesna Ryszarda Petru	Inna partia	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		38	15	2	3	4	4	6	16	0	11	0	603
Płeć	Mężczyźni	38	13	2	4	4	3	8	15		12	0	305
	Kobiety	39	17	2	3	4	5	4	16	1	10	0	298
Wiek	18–24 lata	14	30	2	7		3	17	13		12	2	41
	25–34	26	11	3	7	2	3	16	17		16	1	98
	35–44	38	16	5	5	3	6	5	11		11		111
	45–54	42	15		3	5	3	4	19	1	8		87
	55–64	42	15	2	1	4	4	2	17	1	12	1	115
	65 lat i więcej	49	14	1	1	5	4	2	16	1	7		150
Miejsce zamieszkania	Wieś	50	9	3	4	6	3	6	9	0	10	1	219
	Miasto do 19 999	38	20		2	9	8	4	9		8	2	69
	20 000 – 99 999	32	22		5	2	4	5	20		11		120
	100 000 – 499 999	34	16	2	1	1	2	9	21	1	12		116
	500 000 i więcej mieszk.	21	18	5	4	1	5	6	26	1	12		80
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	57	15		1	5	2	9	5		7		108
	Zasadnicze zawodowe	49	12	4		6	4	5	7		12		119
	Średnie	32	17	1	4	3	5	5	18	1	13	0	193
	Wyższe	27	16	3	6	3	4	6	25	1	9	1	183
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	13	1	6	1	7	4	26	1	11	2	90
	Średni personel, technicy	36	9		10	6	8	9	3		19		20
	Pracownicy adm.-biurowi	15	20	11		8	2	3	27	2	12		32
	Pracownicy usług	39	18		3		3	12	7		18		37
	Robotnicy wykwalifikowani	49	15	7	1	2		8	6		12		59
	Robotnicy niewykwalifik.	28	14	5		3	2	29	11		7		23
	Rolnicy	75			8	4	4	2	7				30
	Pracujący na własny rach.	31	20		2		4	4	23		16		30
	Bezrobotni	31	11		4	12	6	16	4		15		18
	Emercy	48	14	0	1	5	3	1	18	1	8		162
	Renciści	32	17	2		3	8	9	11		17		33
	Uczniowie i studenci	22	29	3	5			15	13		9	3	24
	Gospodynie domowe i inni	31	20		11	9	5	2	16		7		45

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii / inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?										Liczba osób	
		Prawo i Sprawiedliwość (PiS) (wraz z Solidarną Polską i Polską Razem)	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Partia Razem	KORWiN	Polskie Stronictwo Ludowe (PSL)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Kukiz'15	Nowoczesna Ryszarda Petru	Inna partia	Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się		Odmowa odpowiedzi
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		
Ogółem		38	15	2	3	4	4	6	16	0	11	0	603
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	38	13	2	5	4	7	6	11	1	12		82
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	28	17	2	3	3	2	10	22		13	1	53
	sekt. prywat. poza rolnict.	31	17	5	3	1	3	8	18	1	13	1	160
	prywatnym gosp. rolnym	75			8	4	4	2	7				30
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	57	4	3	2	3	3		12		16		53
	Od 650 zł do 999 zł	44	16		3	7	6	9	7		8		86
	Od 1000 zł do 1399 zł	46	23	1	1	4	3	6	6		9		111
	Od 1400 zł do 1999 zł	41	13	4	3	3	2	6	20	1	8		99
	2000 zł i więcej	25	15	1	3	2	8	4	30	1	9	1	120
Ocena własnych war. mater.	Złe	37	17	4	6	2	4	7	11		13		50
	Średnie	39	16	2	3	4	3	6	12	0	12	1	226
	Dobre	38	14	2	3	4	4	5	19	1	9	0	327
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	71	4		5		3	3	12		3		50
	Raz w tygodniu	49	13	2	2	4	3	6	11	1	9		288
	1-2 razy w miesiącu	34	17	1	4	4	3	5	14		17	1	95
	Kilka razy w roku	17	21	2	5	6	7	10	19		13	1	111
	W ogóle nie uczestniczy	6	24	6	2		5	5	42		9		49
Poglądy polityczne	Lewica	4	16	7	4	6	19	1	31		11		103
	Centrum	19	18	2	3	5	2	8	26	1	14	1	154
	Prawica	73	9		3	2		4	7		3		238
	Trudno powiedzieć	24	22	1	2	5	1	14	7	1	23	1	104